

බඩර ප්‍රභාරයකින් වතු කම්කරුවෙකු මියයයි

එම්.දේවරාජා විසිනි

2020 පෙබරවාරි 20

චෙකු තෙල වතු සමාගම විසින් පාලනය කම්කරුවෙකු වන 56 හැවිරිදී එම. රේඛ්වරන් බඩර ප්‍රභාරයකින් පසුගිය ජනවාරි 23 වෙනිදා මියගියේය. ඔහු සිවු දැඩි පියෙකි. රේඛ්වරන් මෙම බෙදාජනක සිද්ධියට මූහුන දුන්නේ කෙලි වත්ත ආසන්නයේ පිහිටි දිගුල වත්තේ වැඩ කරමින් සිටියදීය. අසාධ්‍ය තත්ත්වයෙන් රෝහල්ගත කළ තවත් කම්කරුවන් හතර දෙනෙකට දින ගනනාවක් නේවාසිකව ප්‍රතිකාර ගැනීමට සිදුවිය.

එදිනම තවත් බඩර ප්‍රභාරයක් තෙලවකීලේ වට්ගාඩි වත්තේ ඉහළ කොටසහි සිදුවී තිබේ. කාන්තා කම්කරුවෝ 27 ක් සහ පිරිමි කම්කරුවෝ 3 දෙනෙක් රෘත ගොදුරු වුහ. ඉන් කම්කරුවන් 13 දෙනෙකු රෝහල් නේවාසිකව ප්‍රතිකාර ලබාගෙන ඇත. බඩර පහරදීම් වතුකරය තුළ අතිශය සුලබය. රේඛ්වරන්ගේ මරනය ආසන්නතම සිද්ධිය වේ. වසර පහකට පෙර එම වත්තෙම කම්කරුවෙකු වන කේ. සිවප්‍රහසන් බඩර පහරදීමකින් මිය ගොස් ඇත.

බොහෝ වතුවල සමහර කොටස්වල තේ වගාව අතහැර දැමීම සහ ඒවා වල්වැදීම වතු කම්කරුවන් මූහුන දෙන මෙම මරනීය අන්තරායන්ට එක මූලික හේතුවකි. කොටගෙල වතු සමාගම මගින් පාලනය කරනු ලබන වතුවල තේ වගාව අතහැර දැමු කොටස්වල වානිජ දැව වගාවක් ලෙස ටරපන්ටයින් වගා කොට තිබේ. එම කොටස්වල බඹුරු, දෙබරු, මීමැස්සන්, විසකුරු සර්පයින්, කැලැ බලපුරුන් සහ අනෙකුත් අන්තරායකාරී සත්ත්‍ය බෝලී සිටිති. එහෙත් මෙම සතුන්ගේ පහරදීම්වලින් ඔවුන්ට ආරක්ෂා කිරීම සදහා වතු පාලකයන් කිසිදු පියවරක් නොගන්නා බවට කම්කරුවෝ වෝදනා කරති. කම්කරුවන් මූහුන දෙන අනෙක් සියලු ප්‍රශ්න වල දී මෙන් ම, මෙහි දී ද වතු සමාගමවල ඒප්න්තයන් ලෙස ක්‍රියාත්මක වන වෘත්තිය සමිති ද කම්කරුවන් මූහුන දෙන මෙම තත්ත්වය ගැන කිසිදු සැලකිල්ලක් දක්වන් නැත.

කෙලි වත්ත වත්ත, සමාගම වෙත පැවතීමට පෙර එහි හෙක්වයාර් 175 ක තේ වගා කර තිබුන බවත්, දැන් එම ප්‍රමානය හෙක්වයාර් 90 දක්වා අඩු වී ඇති බවත් කම්කරුවෝ කිහි. තේ වගාව අතහැර දමා ඇති විශාල ප්‍රදේශයක ටරපන්ටයින් වගාකර තිබේ. ඉන් තමන්ගේ

රිකියා අහිමි වන අතර දැව අලවියෙන් සමාගම රුපියල් මිලියන ගනන් සුවිශාල ලාභයක් ලබා ගන්නා බව ද කම්කරුවෙළි කියති. කම්කරුවන්ට අනුව ටරපන්ටයින් දැව විසිනිමෙන් 2017 සහ 2018 වසර වල දී කෙලි වත්තේ පාලකයන් රුපියල් මිලියන 255 ක් උපයාගෙන ඇත.

එහි වැඩ නැති නිසා අනියම් පදනමේ අසල්වැසි වත්වල වැඩට යාමට කම්කරුවන්ට බල කෙරී ඇත. කෙලි වත්තෙන් විශාම ගෙන සිටි රේඛ්වරන් බඩරු විදිමෙන් මිය යන විට වැඩ කරමින් සිටියේ අසල පිහිටි දිගුල වත්තෙන්ය.

කෙලි වත්ත වත්ත පිහිටා ඇත්තේ දුෂ්කර හා දුරස්ක ප්‍රදේශයකය. එහි රෝහලක් නැතු. රෝහලක් තිබෙන්නේ එහි සිට කිලෝමීටර් 8 ක් දුරින් පිහිටි කොටගෙල නගරයේ ය. එහෙත් බරපතල රෝහින් කිලෝමීටර් 15 ක් පමණ දික්මය හෝ නාවලපිටය රෝහල් වෙත ගෙන යා යුතුය. රෝහින් ප්‍රවාහනය සඳහා හිලන් රථයක් හෝ වෙනත් සුදුසු වාහනයක් වත්තේ නැතු. රේඛ්වරන් රෝහලට ගෙන ගොස් ඇත්තේ ත්‍රිරෝධ රථයකිනි. වත්තේ පාරවල් ද බෙහෙවින් අඛලන් වී ඇත.

”කල් ඇතිව රෝහලට ගෙන ගියානම් මහුගේ ජ්විතය රකශගත හැකිව තිබුනා. වත්තේ ප්‍රවාහන පහසුකම් නැති නිසා කළකට ඉහත දී ගැඩිනි කාන්තාවක් මියගියා” යැයි වත්තේ කම්කරුවෝ පැවුසුහ.

කෙලි වත්තේ කම්කරුවෙකු වන 32 හැවිරිදී කම්ලරාසන් මෙසේ පැවුසිය: ”සමාගම ඔවුන්ගේ ලාභය වැඩිකර ගැනීමට උනන්දු වෙනවා මිස කම්කරුවන්ගේ සුභසාධනය ගැන කිසිම සැලකිල්ලක් නැහැ.මුවන් වතු හොඳින් නඩත්තු කරන්නේ නැහැ. මුවන් වතු එලිපෙහෙලි කරන්නේ නැහැ. ගස්වල සහ තේ පැදුරුවල වත්ත භැමැත්තෙම වගා බඩරු ඉන්නවා. ඔවුන්ට ඉවත් කරන්න පාලකයන් කිසි දෙයක් කරන්නේ නැහැ.රේඛ්වරන් මැරුනෙන ඒ නිසයි. සත්ව ප්‍රභාරයකින් කම්කරුවෙකු මැරුනෙම සමාගම කිසිම වන්දියක් ගෙවන්නෙන් නැහැ.”

අතට ලැබෙන සොවිවම් වැටුප අත්‍යාවශ්‍ය ආහාර දුව්‍ය මිල දී ගැනීමටවත් ප්‍රමානවත් නොවන බව ඔහු පැවුසිය. ”ශ්‍රී නිසා බොහෝමයක් තරුනයන් වත්තේ වැඩ කරන්න අකමැති යි. මේ වත්තේ තරුනයන් 100 ක් පමණ රිකියාවලට කොලඹට ගිහිල්ල” යැයි මහු වැඩි දුරටත් සඳහන් කළේ ය.

අලුතෙන් බඳවා ගැනීම කෙරෙන්නේ අනියම් පදනමේ බවත්, වසර 3 ක් හෝ හතරක් යන තුරු ඔවුන්ව ස්ථීර නොකරන බවත් ඔහු පැවසිය. වත්තේ තේ කමිභල වැසීම නිසා කමිකරුවන් 50 කට රැකියා අහිමි වී ඇත.

තම්ලරාසන්, වෘත්තීය සම්ති කෙරෙහි තම කෝපය ප්‍රකාශ කළේ ය. එහි වෘත්තීය සම්ති දෙකක්- ලංකා කමිකරු නොංගුසය (සිඩ්බ්ලූව්සි) සහ ජාතික කමිකරු සංගමය (එන්ස්ඩ්බ්ලූව්) තිබෙන බව ඔහු පැවසුවේ ය. ” ඔවුන් අපේ අයිතින් වෙනුවෙන් සටන් කරන්නේ නැහැ. අපි හැම මාසයකම රුපියල් 150 ක සාමාජික මුදල් ගෙවන්න ඕනෑ. නමුත් වැඩික් නැහැ. ඔවුන් මැතිවරන කාලෙට විතරක් එනවා වන්ද ඉල්ලන්න”. ඔහු කිවේ ය.

සිඩ්බ්ලූව්සි ගේධානය රාජපක්ෂ ආන්ඩ්වට හේතුවේ සිටින අතර, එහි නායක ආරමුණම් තොන්ඩමන් එහි ප්‍රධාන ඇමැතියෙකි. එන්ස්ඩ්බ්ලූව් උක්ෂිනාංසික එක්සත් ජාතික පක්ෂය (එජ්ප) මුළුකත්වය දරන ජාතික ප්‍රජාත්නත්වාදී පෙරමුතේ (එන්ඩීලෝ) හි පාර්ශව කරුවෙකු වෙයි. එහි නායක පී. දිගමබරම් එම ආන්ඩ්වේ හිටපු ඇමැතියෙකි. කමිකරුවන්ගේ සමාජ හෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රීය අයිතින් ගැන මොනම උනන්දුවක් වත් නොදක්වන ඔවුහු වතු සමාගම්වල සහ දනපත් ආන්ඩ්වේ සුවච කිකරු සේවකයෝ වෙති. ඒ සඳහා ඔවුන්ට දේශපාලන සහ සමාජ වරප්‍රසාද යහුමින් ලැබේ. සෙසු වතු වෘත්තීය සම්ති සමග එකාබද්ධව පෙළුහිය වසරේ වතු කමිකරුවන්ගේ වැටුප් අරගලය

නින්දින ලෙස පාවායුන් මෙම සම්ති දෙක, තිෂ්පාදන එලදායිතාවය ඉහළ දැමීමේ සමාගම්වල සහ ආන්ඩ්වේ සැලපුම් වලට කමිකරුවන් යටත් කළහ.

වෘත්තීය සම්තිවල සහයෝගය ඇතිව නිෂ්පාදන එලදායිතාවය ඉහළ දමන සහ කමිකරුවන් දැනට හුක්ති විදින සේවක අර්ථ සාධක අරමුදල් සහ සේවක හාරකාර අරමුදල් වැනි සීමිත සමාජ සහන පවා අහේසි කෙරෙන ආදායම බෙදීමේ ක්මය මුළුමතින් ම ක්‍රියාවට දැමීමට වතුසමාගම් සහ ආන්ඩ්වේ සැලපුම් කරමින් සිටිනි.

එම වත්තේම කමිකරු කාන්තාවක් කමිකරුවන් මුහුන දෙන දුෂ්කර සේවා කොන්දේසි විස්තර කළා ය. ද්වසේ සම්පූර්ණ ප්‍රචිත ගන්න දැන කිලෝ 18 ක් කඩින්න ඕනෑ. හැම මාසයකම අපට ඒ ඉලක්කය සම්පූර්ණ කරන්න බැහැ. රීට අමතරව ඔවුන් අපව රවවිතනවා. අපි කඩින තේ දැන ද්වසකට තුන් වරක් කිරනවා. එක් වරකට කිලෝ 2ක් හෝ 3 ක් කඩනවා දැන දමන මල්ලේ බරට කියලා. වැසීම වුනෙන් මල්ල ගුණීම් 200 ක් බර ඇති. ද්වසකට කිලෝ 9 ක් විතර එහෙම කඩනවා. දැන කිලෝ 14 ට අඩුවෙන් කැඩුවෙන් වෙවන්නේ ද්වස් බාගේ ප්‍රචිත. ඉතුරු කිලෝ 5 ට කිලෝවකට රුපියල් 40 යි වෙවන්නේ. එතකොට ද්වස් බාගෙට රුපියල් 350 යි අමතර කිලෝ 5 ට 200 යි එකතු වුනාම අපට ද්වසටම ලැබෙන්නේ රුපියල් 550 යි. රුපියල් 200 ක් බලහත්කාරෙන් උදුරා ගන්නවා. අපි අපේ ජීවිත පරදුවට තියල වැඩකලත් නිසි වැළුපක් ලැබෙන්නේ නැහැ”. ඇය පැවසිය.